

Elektronická podpora výuky v rámci ISu

Po několika letech experimentů s různými typy elektronických nástrojů podpory výuky (tzv. Learning Management System, LMS) se v roce 2004 vedení MU rozhodlo využít zkušenosti, získaných při budování Informačního systému podpory studia na MU, a elektronickou podporu výuky plně soustředit do tohoto systému a jeho rozšíření. IS MU již v současné době poskytuje velmi rozsáhlou podporu administrativních úkonů, spojených s výukou. Učitelé jeho prostřednictvím vedou plnou agendu každého předmětu. Syllabus, seznam doporučené literatury či formální náležitosti předmětu jsou údaje, které na MU již nikdo nehledá jinde než v ISu. Stejně tak vypsání termínu a místa zkoušky, práce se seznamem přihlášených studentů a následně zadání hodnocení jsou již zcela přirozené úkony, zprostředkované ISem. Technologické a bezpečnostní požadavky umožňují tyto činnosti zajišťovat na celé univerzitě i při jeho průměrném denním využití více než patnácti tisíci uživateli.

Výuka však samozřejmě není tvořena jen administrativou. Nezávisle na ISu, přesto zpravidla s využitím stejných technologií, učitelé zpřístupňovali výukové materiály. Prostřednictvím e-mailů pak vedli diskuse, umožňující pokračovat tam, kde již na přednášce či bezprostředně po ní nezbyl čas; tyto diskuse však zpravidla byly individuální nebo zahrnovaly jen velmi malou skupinu studentů. Již v minulém roce se v ISu objevují jednotlivé součásti komplexněji pojaté podpory výuky. Učitelé získávají možnost přímo

v ISu vyvěsit libovolně strukturované studijní materiály, sbírat úlohy v elektronické podobě, zveřejňovat průběžná hodnocení, zakládat a využívat diskusní fóra atd. V současné době již kolem jednoho tisíce kurzů využívá alespoň nějakou formu těchto rozšířených funkcí ISu.

Zatímco administrativu výuky snad již nikdo na MU nevede mimo IS, značná část pedagogů stále používá i jiné nástroje a prostředí pro zpřístupnění studijních materiálů a elektronickou podporu výuky. Studium On-Line a Moodle jsou příklady těch nejrozšířenějších, z nichž zejména Moodle nabízí další přidanou hodnotu, kterou je jednak podpora vlastní přípravy studijních materiálů, ale zejména integrovaná podpora jednotlivých učebních úkonů ve virtuálním prostředí kurzu. Pedagog a studenti zapsaní do kurzu se mohou společně soustředit na vlastní výuku podobně jako ve skutečné přednáškové místnosti či na semináři. Studenti v tomto prostředí mohou pracovat i samostatně nebo v rámci „nehliďaných“ týmů, zejména při procvičování učiva, řešení týmových projektů apod.

Další vývoj a rozšiřování ISu bude proto směřovat právě do prostředků pro tvorbu tohoto integrovaného výukového prostředí – prostředí učícího se společenosti. To však již není možné bez odpovídajícího metodického zázemí. Odpovědnost za jeho vytvoření bude mít Centrum podpory e-learningu, jehož zárodek již vznikl na Ústavu výpočetní techniky a v němž má svého zástupce každá fakulta. Metodická podpora se soustředí zpočátku

zejména na usnadnění přístupu učitelů k již existujícím či nově vyvíjeným nástrojům. Centrum se dále soustředí na oblast vlastní tvorby výukových materiálů, s cílem nabídnout pedagogům formou příruček a metodických pokynů znalosti a zkušenosti z použití různých autorských nástrojů.

Souběžně se centrum bude věnovat komplexní podpoře plně e-learningových kurzů samostatně použitelných například v rámci distančního vzdělávání. První zkušenost centrum získá podporou pilotních kurzů, představujících v současné době typické využití nástrojů e-learningu na MU. Nezbytnou součástí je i podpora administrativy spojené s placenými kurzy, nabízenými zejména v rámci distančního a celouniverzitního vzdělávání. Pro tento účel budou přímo využity zkušenosti, které získala ESF při rozvoji a využívání systému Studium On-Line.

Elektronická podpora výuky bude mít i v roce 2005 další rozměry, zejména pokračující investiční podporu vybavování poslucháren multimediální technikou, podporu videonahrávek a jejich dalšího zpracování (digitální střizny) a primárně na ESF a FI i podporu videokonferenčně vedených přednášek (zejména v souvislosti s výukou v Telči). Bude dále vytvářena nezbytná celouniverzitní infrastruktura pro zpracování a uložení záznamů přednášek a dalších digitálních videomateriálů a následně bezproblémové zpřístupnění těchto materiálů z vytvářeného virtuálního výukového prostoru na ISu.

Luděk Matyska,
docent na katedře informačních technologií FI